

PETROL PİYASASINDA SÜRPRİZ

İlkbahardan beri yaklaşık 10 dolar düşen petrol fiyatları, ticaret savaşlarına bağlı resesyon endişesine rağmen yeniden yükseliş trendine girmiş görünüyor. WTI, son üç haftada 51 dolardan 56 dolara çıktı. Elbette bu gelişmenin tatil öncesinde yaşanması, ikinci sınıf yatırımcılar tarafından sığ piyasada yapılan işlemlerin bir sonucu olarak gözardı edilebilir.

Ancak finansal göstergeler incelendiğinde, bu hareketin herhangi bir petrol fiyatı değişikliği kadar sağlam bir zeminde gerçekleştiğini görüyoruz. Öncelikle piyasalar, yaklaşık bir yıllık 'backwardation' sürecinden sonra 'contango'ya geri döndü.

Yeterince dikkat çekmediği anlaşılan bir diğer gösterge ise Brent ve WTI fiyatları arasındaki makas. Kaya gazı devriminden önce WTI genelde Brent'ten birkaç dolar daha pahalı oluyordu. Ancak bu düzen tersine döndü. WTI'da yaşanan arz fazlası, bu makası açarak ABD'nin ham petrol ihracatını destekler.

Güncel verilerde petrol ithalatının geçen yıla göre 1 bm/d'den fazla düştüğünü görüyoruz. Bu durum, Permiyen'in genişleyen boru hattı kapasitesi ve ABD ihracatının artmasıyla birlikte Amerikan ham stoklarında düşüş yaşanması anlamına geliyor. Nitekim özel ve Cushing stokları son haftalarda keskin düşüş kaydetti.

Elbette nedensellik ilkesi çift yönlüdür. Stoklar düşerse Brent-WTI makası kapanır. Makasın kapanması, ithalatı olumsuz etkileyerek stokları azaltır. Brent ve WTI arasındaki 5 dolarlık farkın, Permiyen'in artan kapasitesiyle birlikte ihracatı azaltacağı düşünülebilir. Ancak ham petrol ihracatının kârlı kalması bekleniyor.

ABD ham petrol piyasası kömür madenindeki kanarya gibi gözükebilir. Ancak aslında ABD, piyasanın tamamının bir yansıması niteliğindedir. Küresel piyasada arz fazlası olduğunda ABD ihracatı aşağı, ithalatı yukarı yönlü hareket eder. ABD stoklarında sert düşüş yaşanması ise piyasanın tamamının sıkılaştığını gösterir. Küresel resesyon yeni bir stoklama hareketine neden olabilirse de, en azından şimdilik boğa piyasasının mevcut veriler tarafından desteklendiğini söyleyebiliriz.